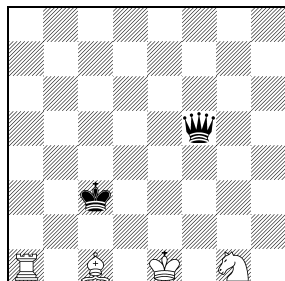

Pod palbou baterií (2)

Věž, střelec a jezdec proti dámě

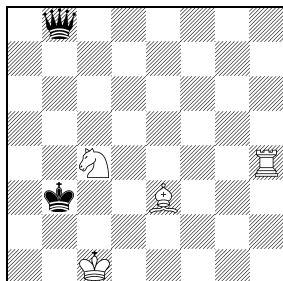
Inspiraci k dnešnímu tématu mi poskytl Luděk Sedlák následující kuriozitou. Samotná věž se střelcem a jezdcem obvykle nad dámou nedokáže zvítězit. Sedlák našel pozici, ve které jsou bílé figury v základním postavení a přesto pokoří centralizované figury protivníka.

Luděk Sedlák
originál

D32 bílý vyhraje

Henri Rinck
Magyar Sakkvilág 1928
3.–4. cena

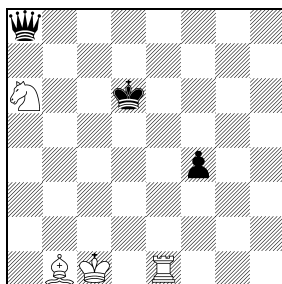
D33 bílý vyhraje

D32 1.Je2+ Kd3! Po 1...Kb3/c2 přijde vidlička 2.Jd4+, 1...Kc4 2.Va4+ zkracuje řešení, a po 1...Kb4 2.Sa3+! Kc4! 3.Vc1+ Kd3! 4.Vc3+ Ke4 rozhodne opět vidlička 5.Jg3+. **2.Va3+ Kc4 3.Va4+ Kd3 4.Vd4+! Kc2 5.Vc4+ Kb1 6.Vb4+ Ka1** Po 6...Ka2 7.Jc3+ Ka1 by černý dostal mat 8.Sb2# nebo 8.Va4#. **7.Sb2+ Ka2** Nebo 7...Kb1 8.Sg7+ (nebo jiný odtah střelce) 8...Ka2 9.Va4+ Kb1 10.Va1+ Kc2 11.Jd4+ se získá dáma. **8.Jc3 mat.**

Desítky studií s tímto materiálem publikoval Henri Rinck. Ukažme si alespoň jednu s pěknou obětí věže. **D33 1.Ja5+! Kc3** (1...Ka3 2.Sc5+ Ka2 3.Va4 mat) **2.Vb4! Dg8!** Věž nešlo vzít ani králem pro vidličku Jc6+, ani dámou 2...Dxb4 pro 3.Sd2+. Dáma sice pokryla hrozbu Vb3 mat, ale stejně přijde **3.Vb3+! Dxb3 4.Sd2+** se získá dáma.

Předchozí pozice bílý vyhrál „jen“ pomocí vidličky, takže je konečně čas předvést v titulku avizovaný motiv baterie.

R. Aleksandrov
Šachmatnyj Listok 1929

D34 bílý vyhraje

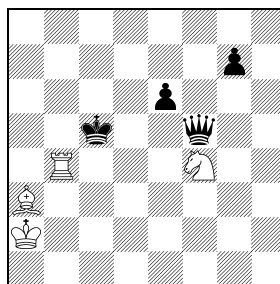
D34 1.Ve6+! Kd7! Věž je tabu pro vidličku. **2.Sf5 Dd8!** Na 2...Dc8+ přijde protiřach 3.Vc6+, útek z baterie 2...Kd8 nepomůže pro 3.Ve8+! Kxe8 4.Jc7+ a 2...Da7 3.Vh6+! Kd8 4.Vh8+ Ke7 4.Vh7+ ztrácí dámu. **3.Sh3!** Střelec ustoupil tak, aby nemohl být beztréstně napaden dámou (3...Dh4? 4.Vh6+) a černému brzy dojdou tahy. **3...f3 4.Kd1 f2 5.Ke2 f1D+ 6.Kxf1** Černý je v ytempován. **6...Da8 7.Ve8+! Kxe8 8.Jc7+ Kd8 9.Jxa8 a bílý vyhraje.**

V **D35** je již baterie ostře nabita, ale zatím strílí jen do vzduchu. Proto **1.Jg6! Dd5+!** (1...Kc6/d5 2.Je7+) **2.Ka1!** Aby mohl představit věž se šachem (2.Kb2? Dd2+). **2...e5 3.Je7 De6! 4.Kb1!** Jemné vytempování černého. Po 4.Kb2? g5! by byl bílý v zugzwangu, např. 5.Kb1 g4 6.Kb2 Dh6! =. **4...g6 5.Ka1!**

(5.Kb2? g5!; 5.Kc1? Da2!) **5...g5 6.Kb2!** Nyní je ke své škodě na tahu černý a musí si ucpat diagonálu e6–h3. **6...g4 7.Kc3! Da2** Spásný šach 7...Dh3+ už možný není. **8.Vb3+ a vyhraje.**

V. Bron

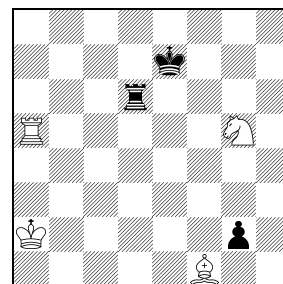
Jerevan 1947, 4. cena

D35 bílý vyhraje

V. Bron

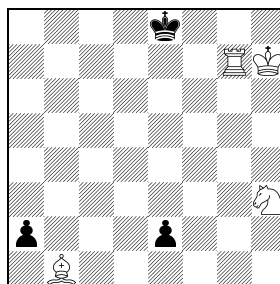
Lelo 1962, 2. č. uznání

D36 bílý vyhraje

D36 Moderní studie pracuje s protihrou černého a výměnou figur nahrazuje efektní obětí. Po předehře **1.Va7+!** (1.Sxg2? Vd2+) **1...Ke8!** (1...Kf6 2.Je4+ Ke5 3.Sxg2; 1...Kf8 2.Jh7+ Kg8 3.Sc4+ a dále jako v hlavní variantě) **2.Sb5+ Kf8 3.Jh7+!** Pokus použít baterii 3.Vf7+? Kg8 4.Sc4 vážne na 4...Vc6! 5.Sb3 Vb6 6.Vf2+ Vxb3 =. **3...Kg8 4.Sc4+ Kh8 5.Jg5! Va6+!** Černý obětí věže brání matu. Po 5...Vh6 by přišlo 6.Jf7+ Kg7 7.Jxh6+ Kxh6 8.Sd3! se získá dáma (8...g1D 9.Vh7+ Kg5 10.Vg7+). **6.Sxa6!** Černý doufal v 6.Vxa6?! g1D 7.Va8+ Kg7 8.Vg8+ Kh6! 9.Jf7+ Kh7 10.Vxg1 pat. Teď si sice černý postaví dámu **6...g1D**, ale po **7.Vh7+ Kg8 8.Sc4+ Kf8 9.Vf7+** bude zahánán do druhého rohu **9...Ke8** Po 9...Kg8 zafunguje baterie 10.Vf1+. **10.Sb5+ Kd8 11.Je6+ Kc8 12.Sa6+ Kb8 13.Vb7+ Ka8** Po 13...Kc8 rozhodne opět baterie 14.Vg7+. **14.Jc7 mat.**

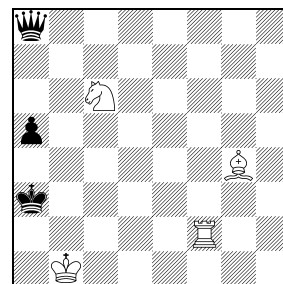
L. Mitrofanov + E. Pogojanc
Lokker MT 1974, 3. cena

D37 bílý vyhraje

Jurij Bazlov

Gusev JT 1994, 5. cena

D38 bílý vyhraje

D37 1.Vg1! Příprava baterie na budoucí černou dámu. **1...a1D 2.Sg6+ Kf8! 3.Vxa1 e1D!** S nadějí na 4.Vxe1?! pat. **4.Va8+! Ke7 5.Ve8+ Kf6!** Že by se černý zachránil? Po 6.Vxe1 je v patu! Ale bílý má pěkný tah **6.Jf2!** s hrozbou 7.Je4, a po **6...Dxf2 7.Vf8+** získá dámu a **vyhraje.**

D38 1.Va2+ Kb3 2.Sd1+! Kc3 Po 2...Kc4 3.Se2+ Kb3 4.Vb2+ Ka3 5.Sd1! Dxc6 (5...Dg8 6.Jd4) 6.Vb3+ Ka4 se černý dostal pod střelcovou baterii a po 7.Vb6+ ztratí dámu. **3.Se2! Db7+ 4.Kc1 Db3 5.Sc4! Da4!** s nadějí na 6.Vxa4? pat (5...Dxc4? 6.Vc2+ Kb3 7.Jxa5+). **6.Je5! De8! 7.Vc2+ Kd4** (7...Kb4 8.Jd3+ Ka3 9.Va2 mat) **8.Jf3+ Kc5** Nakonec rozhodne věžová baterie **9.Sf7+ a bílý vyhraje.**

Jaroslav Poljšek

Řešení ze strany 340

D1: 21.Jxf7! Vxd1+ 22.Vxd1 Dxc5 23.Jh6+! Kh7 24.Vd7+! 1–0 (24...Kxh6 25.Df4+ g5 26.Df6 mat), Malík – Szotkowski, Ostrava 2016.

D2: 14.Sh6! bxc4 14...Jh5 15.Se2 gxh6 16.Dxh6 exd4 17.Sxh5 Sf6 18.Vd3 dxc3 19.Vg3+ Kh8 20.Vg7. **15.Sxg7 Jg4 16.h3 exd4 17.Sxd4 Jge5 18.Sxe5 dxe5 19.Dh6 Sf6 20.Vxd7!** a černý se vzdal, Walek – Marek Mrva, Ostrava 2016.

D3: 31.Vxd7 Dxd7 32.Vxh7+! Kxh7 33.Dh4+ Kg6 34.Dg5+ Kh7 35.Dh5+ a černý se vzdal, Bujupi – Hrabuša, Praha 2016.

D4: 18.Vxg7! Kxg7 19.Vg1+ Kh7 20.Sd3+ Se4 21.Jxe4 Dxe4 22.Sxe4+ Vxe4 23.Df5+ Kh8 24.Sxf6+ Jxf6 25.Dxf6+ Kh7 26.Dg7 mat, Skácelík – Hušek, Brno 2016.

D5: 41...Jf4! 42.Vxf4 42.Vd2 Jg2 43.Dg1 Vh8. 42...Vxf4 43.Vc7 43.gxf4 g3. 43...Vxh2+! 44.Dxh2 f2! 45.Vxd7+ Kg6 46.Dxh5+ Kxh5 47.gxf4 f1D+ 0–1, (48.Kh2 Df2+ 49.Kh1 g3), Braun – Jansa, Mariánské Lázně 2016.

D6: 29...Sf1+! 0–1, Berezjuk – Z. Urban, Mariánské Lázně 2016.

D7: 17.Sxc3 Dxc3 18.Jg5 De5 19.Sxd5 Dxd5 20.e4 a černý se vzdal, Van Wely – Klein, Novi Sad 2016.

D8: 22.c4! b4 22...Sxc4 23.Vd7+ Ka8 24.Vad1 Vhe8 (24...b4 25.Ve7) 25.V7d6! (25.V1d6? Ve1+ 26.Kh2 Ve2!) 25...Ve6 (25...Kb7 26.Vxc6! Vxc6 27.Vd7+) 26.Sxc6+! Vxc6 27.Vd8+ s matem, 22...bxc4 23.Vd6, 22...Vhd8 23.cxb5 axb5 (23...Vxd1+ 24.Vxd1 axb5 25.Vd6) 24.a6+ Kb6 25.Se3+ Kc7 26.a7 Vxd1+ 27.Vxd1 Va8 28.Sf4+ Kb7 29.Vd6. **23.Vab1 Ka7 24.Vd6 1–0**, Vučkovič – Kostromin, Novi Sad 2016.

D9: 23...Ve6 24.Df4 Dc3+ 25.Kb1 Jb4! 26.Se4 f5 27.Va2 fxe4 28.axb4 Vxa2 a bílý se vzdal, Ten Verkert – Maratkanov, Novi Sad 2016.

D10: 21.Sxg6! b4 21...fxg6 22.Dxg6 Sf7 (hrozilo 23.Vh7!) 22.Vh7! bxc3 22...Jxh7 23.Sxh7+ Kf8 24.Dxg7+ Ke8 25.Dg8 mat. **23.Sxf7+! Kxh7 24.Vh1+ a černý se vzdal**, Wang Hao – Gerber, Novi Sad 2016.

D11: 29...Dh5! a bílý se vzdal (30.Vf3 Jg3+!; 30.Dxh5 Vf1+ 31.Sg1 Jf2 mat), Landerbergue – Sasikiran, Novi Sad 2016.

D12: 19.Jxh7! Vfc8 19...Kxh7 20.Vh3+ 20.Jf6+! gxf6 21.Vg3+ Kf8 22.Sh6+ Ke8 23.Vg8 mat, Frischmann – Braun, Novi Sad 2016.